

This project is funded by
the European Union

precyous

Materiale Trajnimi

Aktiviteti nr: 2.1

Pako Pune nr.: 2

This project is funded by
the European Union

precious

Partnerët

KMOP – Greqia | www.kmop.org

CID – Maqedonia e Veriut | cid.mk

Autori

KMOP, Greece

This project is funded by
the European Union

precious

Përmbajtja

Moduli 2: Modeli CBS në praktikë: Si mund sporti të kundërshtojë ekstremizmin
përmes gjithëpërfshirjes dhe qëndrueshmërisë

3

Aktivitetet:

6

This project is funded by
the European Union

precyous

Moduli 2: Modeli CBS në praktikë: Si mund sporti të kundërshtojë ekstremizmin përmes gjithëpërfshirjes dhe qëndrueshmërisë

Ky modul trajnimi synon të ofrojë një kuptim themelor të ekstremizmit të dhunshëm, duke përfshirë përkufizimin e tij, faktorët që kontribuojnë në shfaqjen e tij, ndikimet tek individët dhe shoqëritë, si dhe mënyrën për të identifikuar shtytësit e tij.

Pershkrimi i Modulit

Ky modul trajnimi eksploron Modelin e Sportit të Bazuar në Komunitet (CBS) si një strategji efektive për të kundërshtuar ekstremizmin e dhunshëm përmes gjithëpërfshirjes dhe ndërtimit të qëndrueshmërisë. Modeli CBS shfrytëzon fuqinë unifikuese të sportit për të nxitur kohezionin komunitar, për të promovuar mirëkuptimin e ndërsjellë dhe për të ndërtuar qëndrueshmëri ndaj radikalizimit. Duke angazhuar individë dhe komunitete në aktivitete të strukturuar sportive, ky model adreson shtytësit themelorë të ekstremizmit, si përjashtimi social, mungesa e mundësive dhe ekspozimi ndaj ideologjive përçarëse.

Sporti është në një pozicion unik për të ofruar një platformë neutrale dhe tërheqëse ku individë nga prejardhje të ndryshme mund të ndërveprojnë pozitivisht. Duke ofruar mundësi për dialog dhe bashkëpunim, aktivitetet sportive ndihmojnë në çmontimin e stereotipeve dhe në krijimin e një ndjenje përkatësie. Ky modul jo vetëm që thekson bazën teorike të Modelit CBS, por gjithashtu ofron mjete praktike dhe studime rastesh për zbatimin e tij.

Moduli është krijuar për t'u ofruar pjesëmarrësve një kuptim praktik se si sporti mund të përdoret si mjet për promovimin e gjithëpërfshirjes, forcimin e lidhjeve shoqërore dhe fuqizimin e komuniteteve. Ai gjithashtu vë në pah shembuj të suksesshëm dhe praktika më të mira nga kontekste të ndryshme për të ilustruar zbatimin e Modelit CBS në situata reale.

This project is funded by
the European Union

precyous

 Qëllimi	Qëllimi i modulit “Modeli CBS në praktikë: Si mund sporti të kundërshtojë ekstremizmin përmes gjithëpërfshirjes dhe qëndrueshmërisë” është të pajisë pjesëmarrësit me njohuri dhe aftësi për të përdorur sportin si një mjet për parandalimin e ekstremizmit të dhunshëm dhe forcimin e qëndrueshmërisë sociale. Pjesëmarrësit do të mësojnë si të hartojnë dhe zbatojnë ndërhyrje të bazuara në sport që promovojnë gjithëpërfshirjen, ndërtojnë besimin dhe forcojnë lidhjet komunitare. Moduli synon të fuqizojë udhëheqës komunitarë, edukatorë dhe praktikues për të shfrytëzuar sportin si një mjet për transformim shoqëror dhe parandalim të radikalizimit.
 Rezultatet e mësim	Njohuri: * Të kuptojnë Modelin CBS dhe rolin e tij në kundërshtimin e ekstremizmit të dhunshëm. * Të njohin shtytësit kryesorë të ekstremizmit që mund të adresohen përmes sportit, si përjashtimi, marginalizimi dhe mungesa e integritetit shoqëror. * Të mësojnë rreth studimeve të rasteve që tregojnë efektivitetin e qasjeve të bazuara në sport për ndërtimin e qëndrueshmërisë dhe kundërshtimin e radikalizimit. Aftësi: * Të zhvillojnë aftësinë për të hartuar dhe zbatuar aktivitete sportive që promovojnë gjithëpërfshirjen dhe qëndrueshmërinë. * Të fitojnë aftësi në angazhimin e komuniteteve të ndryshme përmes sportit, duke nxitur dialogun dhe adresuar konfliktet e mundshme.

This project is funded by
the European Union

precyous

	* Të mësojnë si të vlerësojnë ndikimin e ndërhyrjeve të bazuara në sport në reduktimin e rrezikut të radikalizimit. Qëndrime: - Të nxisin një qëndrim proaktiv ndaj përdorimit të sportit si mjet për të mirën shoqërore. - Të kultivojnë një mendësi gjithëpërfshirëse që vlerëson diversitetin dhe promovon respektin e ndërsjellë. - Të inkurajojnë një angazhim të vazhdueshëm ndaj përfshirjes në komunitet dhe bashkëpunimit si elementë kyç në parandalimin e ekstremizmit të dhunshëm.
Teoria	Modeli CBS bazohet në teori të integritetit shoqëror, ndërtimit të qëndrueshmërisë dhe dinamikës së grupeve. Ai e njeh sportin si një gjuhë universale që tejkalon kufijtë kulturorë, fetarë dhe etnikë. Përmes aktiviteteve të strukturuar, sporti nxit ndërveprime pozitive, ndërton besimin dhe krijon përvoja të përbashkëta, të cilat janë thelbësore për të zbutur tërheqjen e ideologjive ekstremiste. Për më tepër, sporti ofron mundësi për zhvillim liderशिpi, ndërtim aftësish dhe përfshirje në jetën komunitare, duke reduktuar kështu cenueshmërinë ndaj radikalizimit. Sporti gjithashtu ofron një kuadër unik për të adresuar nevojat psikologjike dhe emocionale të individëve, veçanërisht atyre që ndihen të përjashtuar ose të marginalizuar. Përmes pjesëmarrjes në aktivitete në grup, individët zhvillojnë ndjenjën e përkatësisë, përgjegjësisë dhe mbështetjes së ndërsjellë, të cilat janë thelbësore për ndërtimin e qëndrueshmërisë ndaj narrativave ekstremiste. Modeli CBS i integron këto elemente në një strategji të bashkuar për të nxitur komunitete gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme.

This project is funded by
the European Union

precyous

Referenca	Bazat teorike kryesore përfshijnë: ● Teoria e Identitetit Social: Shpjegon se si individët e marrin ndjenjën e përkatësisë dhe identitetin nga anëtarësimi në grupe, të cilat aktivitetet sportive mund t'i ndikojnë pozitivisht për të kundërshtuar narrativat përçarëse. ● Teoria e Qëndrueshmërisë: Përqendrohet në ndërtimin e kapacitetit të individëve dhe komuniteteve për të përballuar faktorët stresues, përfshirë ndikimet ekstremiste, përmes zhvillimit të faktorëve mbrojtës si vetëbesimi dhe rrjetet mbështetëse. ● Kuadrot e Zgjidhjes së Konfliktëve: Përdoren në programet sportive për të mësuar pjesëmarrësit aftësi për komunikim efektiv, empati dhe negociim, duke nxitur bashkëjetesën paqësore dhe duke parandaluar radikalizimin. 1. UNESCO, <i>Preventing Violent Extremism through Sports</i>. 2. UNDP, <i>Promoting Social Cohesion through Community Sports</i>. 3. Goleman, D. (2006), <i>Social Intelligence: The New Science of Human Relationships</i>.
------------------	--

Aktivitetet:

Aktiviteti 1

This project is funded by
the European Union

precious

Hyrje në Modelin CBS dhe Roli i Tij në CVE

	Tipi Aktivitetit	Ligjëratë
	Zgjatja	60 min
	Metodat e mesimit	Prezantim dhe Pyetje & Përgjigje
	Burimet e Nevojshme	Tabelë e bardhë ose fletë grafike; Projektor dhe ekran; Prezantim në PowerPoint;
	Rezultatet e mësimit	Pjesëmarrësit duhet të jenë në gjendje të: • Të kuptojnë origjinën dhe përbërësit e Modelit CBS. • Të mësojnë se si Modeli CBS përputhet me parimet dhe objektivat e CVE.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Lehtësuesi do të mbajë një prezantim të strukturuar që mbulon sfondin e Modelit CBS, bazat e tij teorike dhe aplikimet praktike. Ky prezantim do të përfshijë: 1. Një përmbledhje e shkurtër historike se si sportet janë përdorur si një mjet për ndërtimin e paqes në nivel global.

This project is funded by
the European Union

precyous

		2. Një shpjegim i tre shtyllave të Modelit CBS: gjithëpërfshirja, qëndrueshmëria dhe angazhimi i komunitetit. 3. Shembuj praktikë të historive të suksesit të Modelit CBS, siç janë ligat komunitare të futbollit që promovojnë unitetin në zonat e konfliktit. Pjesëmarrësit do të ftohen të angazhohen duke bërë pyetje, ndarë vëzhgime dhe diskutuar sfidat e lokalizuara që Modeli CBS mund të adresojë.
	Këshilla për ligjëruesin	• Përdorni vizuale si infografika ose klipë video për ta bërë prezantimin më tërheqës. • Inkurajoni pjesëmarrje aktive duke ngritur pyetje reflektuese. • Jini të përgatitur me shembuj që lidhen me kontekstin kulturor ose komunitar të pjesëmarrësve.
	Referenca	1. UNESCO, <i>Preventing Violent Extremism through Sports</i>. 2. UNDP, <i>Discussion Paper on Inclusive Development</i>.
	Aftësitë e Lidhura	• Mendim analitik për të kuptuar Modelin CBS. • Aftësi prezantimi dhe dëgjimi aktiv gjatë pyetjeve dhe përgjigjeve. • Zbatim i koncepteve teorike në skenarë praktikë.

This project is funded by
the European Union

precyous

Aktiviteti 2		
Parimet e Modelit CBS në CVE		
	Tipi Aktivitetit	Diskutimi i udhehequr
	Zgjatja	60 min
	Metodat e mesimit	Diskutim në grup, me ndihme nga ligjëruesi
	Burimet e nevojshme	Fletë grafiku, marker
	Rezultatet e mesimit	• Identifikoni parimet kryesore të Modelit CBS dhe rëndësinë e tyre për CVE. • Eksploroni sfidat dhe mundësitë e zbatimit të Modelit CBS në komunitete të ndryshme.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Ligjëruesi do të fillojë sesionin me një përmbledhje të shkurtër të parimeve të Modelit CBS. Pastaj, pjesëmarrësit do të ndahen në grupe të vogla për të diskutuar pyetjet e mëposhtme:

This project is funded by
the European Union

precious

		1. Çfarë do të thotë gjithëpërfshirja në kontekstin e sporteve? 2. Si mund sportet të nxisin qëndrueshmëri në komunitetet e prirura ndaj radikalizimit? 3. Çfarë roli luajnë liderët lokalë në zbatimin e parimeve të CBS? Pas diskutimeve në grup, pjesëmarrësit do të mblidhen përsëri për të ndarë njohuritë e tyre. Lehtësuesi do të përmbledhë pikat kryesore në një fletë grafiku, duke theksuar temat dhe zgjidhjet që përsëriten.
	Keshilla per ligjëruesin	• Mbani diskutimin të fokusuar duke përdorur kufizime kohe për secilin pyetje. • Krijoni një mjedis gjithëpërfshirës ku të gjithë pjesëmarrësit ndihen të rehatshëm për të kontribuar. • Jepni shembuj nga jeta reale për të nxitur bisedën dhe mendimin kritik.
	Referenca	1. Case studies on CBS implementation. 2. UNDP, <i>Promoting Social Cohesion through Community Sports</i>.
	Aftësitë e Lidhura	• Mendimi kritik dhe zgjidhja bashkëpunuese e problemeve. • Komunikimi verbal dhe lehtësimi i punës në grup. • Reflektimi dhe sinteza e perspektivave të ndryshme.

This project is funded by
the European Union

precious

Aktiviteti 3		
Hartimi i një Programi Sportiv të Frymëzuar nga CBS		
	Tipi i Aktivitetit	Punëtori bashkëpunuese
	Zgjatja	120 min
	Metodat e mesimit	Brainstorimng në grup, planifikim bashkëpunues
	Burimet e nevojshme	Shablone për hartimin e programit, flipchart-e
	Rezultatet e mesimit	• Zhvilloni një kuptim praktik se si të hartoni një program sportiv të frymëzuar nga CBS. • Identifikoni palët e interesuara kryesore, burimet dhe strategjitë për zbatim.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Pjesëmarrësit do të formojnë grupe dhe do të punojnë përmes hapave të strukturuar në vijim: • Përcaktoni Objektivat: Identifikoni çështjet specifike të komunitetit që programi sportiv synon të adresojë (p.sh., zvogëlimin e dhunës tek të rinjtë ose nxitjen e dialogut ndërfetar).

This project is funded by
the European Union

precious

		• Zgjidhni Aktivitetet: Zgjidhni sportet dhe aktivitetet shoqëruese që përputhen me objektivat, të tilla si turne futbollit, punëtori lidhshëm ose ushtrime për ndërtimin e ekipit. • Harta e Burimeve: Listoni burimet e nevojshme, duke përfshirë mjediset, financimin dhe burimet njerëzore. Identifikoni partneritetet e mundshme me organizatat lokale, shkollat dhe organet qeveritare. • Krijoni një Plan Monitorimi: Zhvilloni tregues të matshëm për të vlerësuar suksesin e programit, të tilla si shkalla e pjesëmarrjes, reagimet e komunitetit dhe ndryshimet në sjellje. Grupet do t'ia paraqesin planet e tyre grupit më të madh për reagime, duke u përqendruar në fizibilitet dhe ndikim.
	Keshilla për ligjeruesin	• Inkurajoni kreativitetin duke u kërkuar grupeve të mendojnë përtej qasjeve konvencionale. • Ofroni udhëzime mbi kufizimet praktike, siç janë kufizimet buxhetore ose disponueshmëria e burimeve. • Jepni shabllone ose shembuj për të thjeshtuar proceset e planifikimit.
	Referenca	1. UNDP, <i>Discussion Paper on Inclusive Development</i>. 2. Existing CBS Model templates.
	Aftësitë e Lidhura	• Planifikim strategjik dhe punë në grup. • Kreativitet dhe menaxhim burimesh.

This project is funded by
the European Union

precyous

		• Prezantim efektiv dhe përfshirje e reagimeve.
--	--	---

Aktiviteti 4		
Shembuj të Implementimit të Suksesshëm të CBS		
	Tipi Aktivitetit	Analiza e studimit të rastit
	Zgjatja	60 min
	Metodat e Mesimit	Analizë në grup, prezantim
	Burimet Nevojshme	Studime rastesh, fletëpalosje
	Rezultatet e Mesimit	• Analizoni shembuj nga bota reale të zbatimit të CBS. • Identifikoni praktikat më të mira dhe mësimet e nxjerra nga programet e suksesshme.
	Pershkrimi Aktivitetit	1. Pjesëmarrësit do të marrin studime të detajuara rastesh të fokusuara në Maqedoninë e Veriut, të tilla si:

This project is funded by
the European Union

precious

2. Liga e Basketbollit për të Rinj në Shkup: Kjo iniciativë u krijua për të kapërcyer ndarjet etnike midis të rinjve maqedonas dhe shqiptarë. Liga përfshinte ekipe ndëretnike, duke nxitur bashkëpunimin, besimin dhe respektin e ndërsjellë midis lojtarëve dhe familjeve të tyre. Punëtori mbi punën në grup dhe mirëkuptimin kulturor plotësuan aktivitetet sportive.
3. Turneu Ndërfetar i Futbollit në Tetovë: Një turne futboli që mbledhi së bashku të rinj nga bashkësi të ndryshme fetare, duke promovuar dialogun ndërfetar dhe respektin e ndërsjellë. Iniciativa përfshinte diskutime para turneut rreth diversitetit, tolerancës dhe bashkëjetesës paqësore.

Si do të punojnë pjesëmarrësit:

1. Ligjeruesi do t'i ndajë pjesëmarrësit në grupe prej 4-5 personash dhe do t'i caktojë secilit grup një rast studimi specifik.

2. Grupet do ta analizojnë rastin duke u përqendruar në pyetje kyçe si:

-Cilat ishin sfidat kryesore me të cilat u përball programi?

-Si u trajtuan këto sfida në mënyrë efektive?

-Cilat ishin rezultatet e matshme të iniciativës?

-Si mund të përshtateshin iniciativa të ngjashme në kontekste të tjera?

3. Çdo grup do të përdorë tabela ose mjete dixhitale për të përmbledhur gjetjet e tyre, duke u përqendruar në mësimet praktike.

This project is funded by
the European Union

precyous

		4. Grupet do t'ia paraqesin gjetjet e tyre të gjithë klasës, e më pas do të vijë një diskutim i lehtësuar se si këto mësimë mund të zbatohen në nivel lokal.
	Keshilla per Ligjeruesin	• Sigurohuni që grupet të kenë udhëzime të qarta dhe kohë të mjaftueshme për të analizuar studimin e tyre të rastit. • Jepni kontekstin ose informacionin mbi sfondin për secilin rast, veçanërisht nëse pjesëmarrësit nuk janë të njohur me rajonin. • Inkurajoni grupet të përqendrohen si në sukseset ashtu edhe në fushat për përmirësim. • Lehtësoni diskutimin përfundimtar për të sintetizuar përfundimet kryesore dhe për t'u siguruar që ato janë të zbatueshme.
	Referenca	n/a
	Aftësitë e Lidhura	• Mendimi analitik dhe vlerësimi i studimit të rastit. • Bashkëpunimi në ekip dhe komunikimi në grup. • Zbatimi praktik i mësimëve në kontekste të ndryshme komunitare.

This project is funded by
the European Union

precious

precious.mk

The content of this publication represents the views of the author only and is its sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.